

Keuzegids voor het type masker

Deze tabel is bedoeld als leidraad om het type masker te kiezen dat het meest geschikt is voor uw activiteiten in het kader van de COVID-19-pandemie. In het schema ziet u welke maskers de voorkeur krijgen en welke u beter vermijdt omdat ze niet voldoende bescherming bieden tijdens een bepaalde activiteit of om ze beschikbaar te laten voor sectoren waar ze beter geschikt zijn. Elke sector moet ook rekening houden met de specifieke, sectorgebonden aanbevelingen.

Werknemers die regelmatig aan beroepsrisico's worden blootgesteld en hiervoor een specifiek type masker moeten dragen (persoonlijke beschermingsmiddelen), moeten hun gewoonlijke maskers blijven dragen als deze een hoger beschermingsniveau hebben dan de aanbeveling in de tabel. BIJV.: Als een arbeider een FFP3-masker draagt om te voorkomen dat hij op zijn werkpost schadelijke deeltjes inademt die tijdens het productieproces vrijkomen, moet hij een FFP3-masker blijven dragen in plaats van een stoffen masker.

Voor zorgpersoneel zijn onze aanbevelingen nog steeds aangepast aan de COVID-19-pandemie. Uitzonderlijke situaties waarvoor specifieke, door de referent voor ziekenhuishygiëne opgelegde regels gelden, zijn niet in deze tabel opgenomen. Deze regels zijn eigen aan de zorginstelling zelf en moeten als dusdanig worden toegepast.

Type	Zorgsector - Hoog besmettingsrisico	Zorgsector - Gemiddeld besmettingsrisico	Zorgsector - Laag besmettingsrisico	Algemene bevolking	Contactberoepen	Professional in contact met publiek	Bedrijven * (onder collega's op de werkvloer)
FFP 3	A***	V	O	X	X	X	V
FFP2	A***	V	O	X	B	X	V
FFP1	O**	C**	B	B	C	A	A/V**
Chirurgisch masker type 1	O**	C**	C**	C	C	C	C
Chirurgisch masker type 2	O**	B**	A	O	A	B	O
Chirurgisch masker type 2R	C	A	A	X	A	A	X
Industrieel stoffen masker	X	C	B	A	B	A	A
Zelfgemaakt stoffen masker	X	C	C	A	B	B	B
Papieren beschermingsmasker	X	X	X	B	X	C	C
Buff	X	X	X	B	X	C	C

* Opgelet: als door beroepsrisico's een bepaald type individuele beschermingsmaskers vereist is in een bedrijf, MOET dit masker worden gedragen volgens de bedrijfsrichtlijnen om het werk normaal te kunnen uitvoeren. Gebruik nooit een beschermingsmiddel van een lager niveau dan wordt aanbevolen op basis van de risicoanalyse.

** Opgelet: als u dit beschermingstype kiest, kan er 'verwarring' ontstaan met een aanbevolen model met een hoger beschermingsniveau. Deze modellen zien er op het eerste gezicht hetzelfde uit en zijn alleen door een markering van elkaar te onderscheiden.

*** Voor deze categorieën is het verplicht om bijkomend een gelaatsscherm te dragen bij risico op druppelcontacten (vb. bij intuberen).

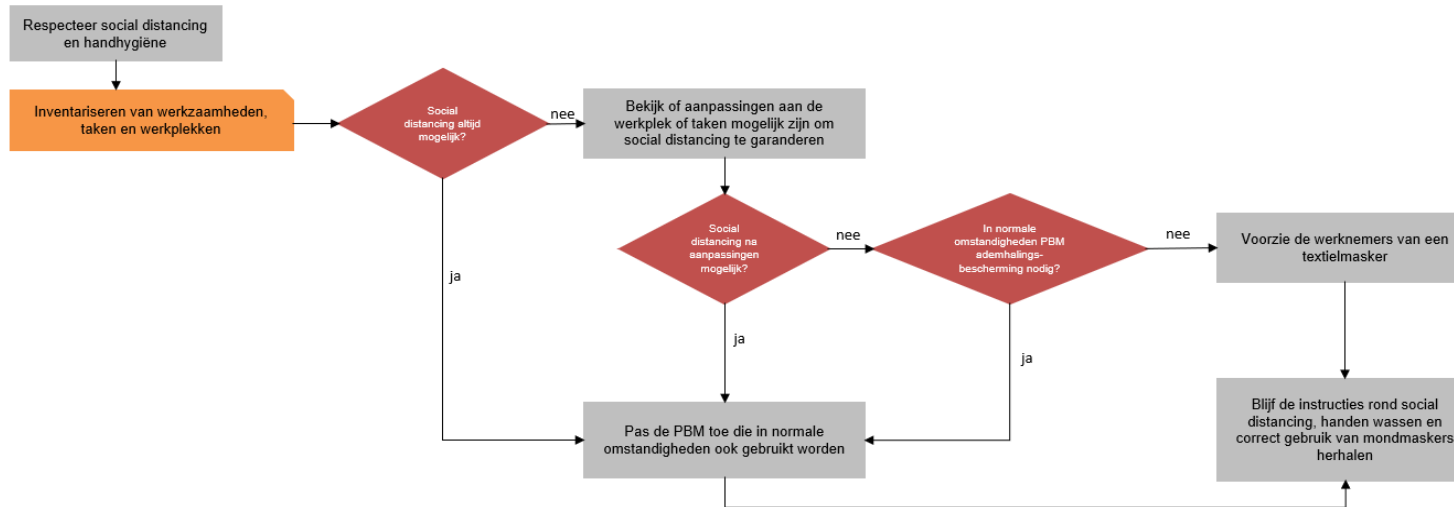
Legenda:	Prioriteit:
A	Hoge prioriteit
B	Gemiddelde prioriteit
C	Lage prioriteit
V	Variabel afhankelijk van de aanwezige risico's
O	Te vermijden (niet aanbevolen of moet beschikbaar blijven voor andere groepen)
X	Niet aanbevolen

Referenties:

'consensus on the use of masks'

'national guidance mask reprocessing'

Handige beslissingsboom: keuze voor mondklappers voor organisaties buiten de zorgsector

Definities

Zorgsector - Hoog besmettingsrisico	Personeel met een hoog risico op aërosolisatie aangezien van van dichtbij zorg verlenen (bijv. intubatie, reanimatie, aspiratie, slijm, tandartsen, ...)
Zorgsector - Gemiddeld besmettingsrisico	Personeel met een laag risico op aërosolisatie, maar dat gedurende een langere periode (meer dan 15 minuten) lokale zorg moet verlenen (bv. kinesitherapeut)
Zorgsector - Laag besmettingsrisico	Personeel met een laag risico op aërosolisatie aangezien ze niet van dichtbij zorg moeten verlenen en omdat ze zeer korte zorg moeten verlenen (<15 min).
Algemene bevolking	Burgers die zich buitenshuis moeten begeven op een plaats waar een masker aanbevolen/verplicht is (winkel, openbaar vervoer ...)
Contactberoepen	Beroepen waarbij direct contact met burgers onvermijdelijk is om deze te kunnen uitoefenen (bijv. kappers, schoonheidssalons ...)
Professional in contact met publiek	Personen die tijdens het uitvoeren van hun beroep contact hebben met burgers en social distancing niet of moeilijk kunnen handhaven, waardoor ze beschermingsmiddelen nodig hebben (bijv. voedingswinkels, kledingwinkels, doe-het-zelfzaken...)
Bedrijven *	Personen die tijdens het uitvoeren van hun beroep social distancing tussen collega's niet kunnen handhaven (bijv. onderhoudstechnici, politieagenten, bouwvakkers ...)

FFP 3	Masker dat voldoet aan de criteria voor FFP3-maskers
FFP2	Masker dat voldoet aan de criteria voor FFP2-maskers
FFP1	Masker dat voldoet aan de criteria voor FFP1-maskers
Chirurgisch masker type 1	Masker dat voldoet aan de criteria voor chirurgische maskers type 1
Chirurgisch masker type 2	Masker dat voldoet aan de criteria voor chirurgische maskers type 2
Chirurgisch masker type 2R	Masker dat voldoet aan de criteria voor chirurgische maskers type 2R
Industrieel stoffen masker	Stoffen maskers die volgens een gecontroleerd proces zijn gemaakt waarbij het productieprotocol is nageleefd en de door de FOD aanbevolen test is uitgevoerd. Deze maskers worden door bedrijven, verenigingen enz. op de markt gebracht
Zelfgemaakt stoffen masker	Stoffen maskers die burgers zelf thuis hebben gemaakt, zonder controle of gedegen kennis van de gebruikte materialen
Papieren masker	Comfortmasker dat niet aan de criteria voor de bovenvermelde maskers voldoet
Buff	Sjaal, bandana, buff ...: een stoffen product dat niet bedoeld is als masker, maar in de context van de pandemie wel als masker wordt gebruikt

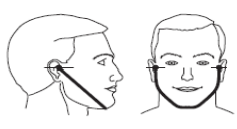
Aandachtspunten bij de keuze van een masker:

Comfort:

Wat het comfort betreft, moet u voornamelijk op de volgende criteria letten:

Materiaal: Kies voor een soepel, zacht, niet-irriterend en allergeenvrij materiaal. Het materiaal moet voldoen aan de technische vereisten voor het masker.

Gezichtsvorm: Iedereen heeft een unieke gezichtsvorm en niet alle landen volgen dezelfde standaarden bij de productie van maskers. Zorg er dus voor dat de globale vorm van het masker bij uw werknemers past. Hier ziet u een voorbeeld van de standaard gezichtsafmetingen in Europa.

				
Distance bigoniale 132,5 – 144,5 mm	Longueur menton- sellion 123 – 135 mm	Distance interpupillaire 65 – 71 mm		Arc bitragus-gnathion 295 – 315 mm

B

Maat: De meeste maskers bestaan in meerdere maten. Kies de juiste maat voor de persoon die het masker moet dragen. Het masker mag niet te strak zitten en daardoor oncomfortabel aanvoelen. Maar het mag ook niet te groot zijn, want dan werkt het niet zoals het hoort.

Stijfheid: Een te stijf masker kan zich niet voldoende aanpassen aan de gezichtsvorm van de drager.

Warmte: Maskers in bepaalde materialen kunnen erg warm aanvoelen aan het gezicht. Dat maakt het moeilijker om het masker voor een langere periode te dragen. Een masker dat niet te warm aanvoelt, kan tijdens de volledige aanbevolen periode worden gedragen. Deze factor is nog belangrijker voor fysiek zware beroepen.

- Filtervermogen:** Dit is het belangrijkste selectie criterium. Het masker moet genoeg bescherming bieden tegen de risico's waaraan de werknemers worden blootgesteld.
Het is dus cruciaal dat u een filter kiest die de drager efficiënt beschermt tegen de aanwezige risico's.
Het filtervermogen wordt aangegeven door bepaalde normen.
- Ademend vermogen:** Hoe dichter het materiaal en hoe sterker het filtervermogen, hoe minder gemakkelijk de drager door het masker kan ademen. Tussen deze twee criteria moet u een middenweg vinden. Een masker dat ademen moeilijk maakt, is erg oncomfortabel voor de drager en kan dus slechts kort worden gedragen. Daarom is het noodzakelijk een zo goed mogelijk ademend masker met een voldoende hoog filtervermogen te kiezen.
- Mogelijkheid tot communicatie:** Iedereen die een masker draagt, moet soms met andere personen communiceren. Als het masker dit aanzienlijk belemmert, kan de drager het niet tijdens de volledige aanbevolen periode dragen. Hoe groter het filtervermogen, hoe strakker de pasvorm en hoe dichter het materiaal, hoe moeilijker de drager kan communiceren. Ook hier moet u een middenweg zoeken tussen efficiëntie en communicatie (met prioriteit voor het nodige beschermingsniveau).

Het masker correct dragen:

- Regels:** Het masker moet de neus, mond en kin permanent bedekken.
Het moet zo nauw mogelijk op het gezicht aansluiten om een goede afdichting en optimale bescherming te garanderen.
Bij maskers die een luchtdichte bescherming moeten bieden (FFP1-2-3), is het niet toegestaan een baard of zelfs een stoppelbaard te hebben. Door de baard kan het masker niet correct op de huid aansluiten en ontstaat er een 'lek' tussen het masker en de huid, waardoor de bescherming afneemt.
De drager moet het masker met schone handen opzetten. Hierbij mag het masker zelf niet worden aangeraakt, alleen de elastiekjes (of andere bevestiging).
- Illustraties:** Link naar voorlichtingsfilmpjes:
<https://www.mensura.be/fr/corona-documents-utiles/videos>
<https://www.mensura.be/nl/corona-nuttige-documenten/videos>
- Link naar informatiebrochure:

Hoe zet u het mondkapje af?

- Regels:** Raak bij het afnemen van het maskertje de voorzijde niet aan. Neem het maskertje vast bij de elastiekjes of andere bevestiging en zet het voorzichtig af.
Nadat u het maskertje hebt afgezet, raakt u het niet meer aan en gebruikt u het niet opnieuw. Indien van toepassing gooit u het volgens de opgelegde methode weg.
Na het afnemen wast u de handen met zeep en/of alcoholgel.
- Aandachtspunt:**
Bij herbruikbare maskertjes moet u opletten dat u de tijdelijke opslagperiode handhaaft en ze daarna correct wast om secundaire besmetting te voorkomen.
- Illustraties:** Link naar voorlichtingsfilmmpjes:
<https://www.mensura.be/fr/corona-documents-utiles/videos>
<https://www.mensura.be/nl/corona-nuttige-documenten/videos>
- Link naar informatiebrochure:

Hoe bewaren?

- De maskertjes moeten vrij van vuil worden bewaard op een schone plek. De verpakkingen moeten gesloten zijn.
- Algemene bewaring** De voorraad moet groot genoeg zijn om regelmatig maskertjes te kunnen gebruiken zonder gevaar op een tekort, rekening houdend met de levertermijnen van de leverancier. Er moet dus een minimale voorraad worden vastgelegd.
- FFP- en chirurgische maskertjes zijn bedoeld voor eenmalig gebruik en moeten dus na gebruik worden weggegooid.
- Als de drager het maskertje toch voor een volgende draagbeurt moet bewaren, moet hij of zij het in een schone, goed afgesloten doos opbergen. Raak in geen geval de voorzijde van het maskertje aan.
- Het maskertje tussen twee draagbeurten bewaren** We raden aan het maskertje met de voorzijde naar onderen in de doos te leggen, zodat de drager dit oppervlak zo min mogelijk moet aanraken wanneer hij of zij het maskertje weer uit de doos neemt.
- De doos moet ook worden bewaard op een plaats die vrij is van vervuiling.
- De doos moet regelmatig worden gereinigd om te voorkomen dat de volgende maskertjes besmet raken.
- Het blijft verplicht om de handen met water en zeep te wassen voor en na het aanraken van het maskertje.

- Tips & tricks
- Duid iemand aan die de voorraad beheert.
  - Voorzie dozen die luchtdicht afsluitbaar zijn en die met water en zeep kunnen worden gewassen.
  - Denk eraan op de dozen voor tussentijdse bewaring de naam van de drager te zetten, zodat de medewerkers niet per ongeluk de doos van een collega nemen.
  - Schakel meerdere leveranciers in voor hetzelfde type masker om het risico op een uitgeputte voorraad te beperken.
  - Als u meerdere modellen van één type masker in voorraad hebt, beperkt u dit risico nog meer.

Hoe weggoeien?

- Bepaalde afvalproducten die binnen uw organisatie worden gebruikt, kunnen besmet zijn met COVID-19. Denk maar aan persoonlijke beschermingsmiddelen zoals handschoenen, maskers, labjassen, schorten, poetsdoeken, papieren zakdoekjes ...
- Verwijderingsroutes
- Deze kunt u samen met het andere bedrijfsafval weggoeien en hoeven niet afzonderlijk te worden ingezameld. Kleine hoeveelheden mogen gewoon mee met het huisvuil dat de gemeente inzamelt.
  - Deponeer het afval in een afgesloten vuilnisbak met pedaalbediening waarin een plastic zak zit.
- Voorzorgsmaatregelen
- Sluit de zak volledig af en controleer of er geen openingen in de zak zijn of afval uitsteekt. Daarna deponeert u de zak in de container voor ophaling.
  - Gebruik steeds een afgesloten vuilnisbak.
  - Raak het afval en de binnenkant van de vuilnisbak niet aan.
  - Was uw handen correct nadat u de vuilnisbak hebt aangeraakt.
- Gevaarlijk afval?
- Deze producten worden niet als gevaarlijk afval beschouwd en mogen samen met het huisvuil worden opgehaald.
  - In de zorgsector moeten de bedrijfsregels over het afvalbeheer worden nageleefd, want sommige bedrijven hanteren specifieke sorteringsregels.

Reiniging/onderhoud?

- Wegwerpmaskers zijn bedoeld om eenmalig te gebruiken en daarna weg te gooien. Volg hierbij steeds de onderstaande aanbevelingen.
- Het is ook mogelijk dat uw onderneming een speciale sterilisatieprocedure heeft ingevoerd. In dit geval leeft u de geldende regels voor productsterilisatie na.

Wegwerpmasker

Nadien moeten de gebruikte maskers zorgvuldig worden behandeld. Bewaar ze in afgesloten dozen tot ze kunnen worden gesteriliseerd. Er moet een duidelijk onderscheid zijn tussen het 'vuile' en het 'schone' circuit. De gesteriliseerde maskers moeten worden bewaard in dozen en omstandigheden die garanderen dat ze steriel blijven.

Opgelet: FFP- en chirurgische maskers zijn steriliseerbaar, maar niet reinigbaar. Het sterilisatieproces garandeert niet dat deeltjes, stof, vlekken enz. ook worden verwijderd.

Als de fabrikant aanbevelingen heeft voor de sterilisatie van zijn producten, moet u deze naleven.